

EFS-III.433.15.2025

POSTANOWIENIE NR 65/25
ZARZĄD WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
z dnia 2 kwietnia 2025 roku

w sprawie rozpatrzenia wniosku Gminy Koprzywnica z dnia (...) roku o umorzenie całości lub części należności z tytułu zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami.

Na podstawie: art. 61a § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej „k.p.a.”, art. 60 pkt 6, art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. a, art. 64 ust. 1 pkt 2, art. 67 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn.zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, art. 9 ust. 1 pkt 2 oraz art. 9 ust. 2 pkt 9 lit. b ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2020 r. poz. 818, z późn. zm.) zwanej dalej „ustawą wdrożeniową”, art. 41 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 oraz art. 46 ust. 2a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566 z późn. zm.)

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego w składzie:

Marszałek Województwa Świętokrzyskiego – Renata Janik

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Marek Bogusławski

Wicemarszałek Województwa Świętokrzyskiego – Grzegorz Socha

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Anita Koniusz

Członek Zarządu Województwa Świętokrzyskiego – Andrzej Prus

postanawia: odmówić wszczęcia postępowania w sprawie udzielenia Gminie Koprzywnica ulgi w postaci umorzenia w całości lub części należności z tytułu zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami

Uzasadnienie

Stan faktyczny

Zarząd Województwa Świętokrzyskiego pełniący funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 (zwany dalej „Organem”, „IZ” lub „Instytucją Zarządzającą”) pismem z dnia (...) roku wezwał Gminę Koprzywnica, zwaną dalej „Stroną” lub „Wnioskodawcą”, do zwrotu udzielonego wcześniej dofinansowania ze środków przeznaczonych na realizację Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, zwanego dalej „RPO WŚ na lata 2014-2020”, w kwocie 196 365,51 zł, w tym środki Europejskiego Funduszu Społecznego w kwocie 185 695,37 zł wraz z odsetkami liczonymi jak dla zaległości podatkowych.

Wskazana kwota stanowiła stanowi różnicę pomiędzy kwotą środków dofinansowania otrzymanych w ramach projektu (1 880 715,33 zł), kwotą wydatków rozliczonych w ramach dofinansowania projektu (1 526 264,60 zł) oraz sumą dwóch zwrotów, jakie dokonał Beneficjent:

- 1) zwrot z dnia 31 października 2023 roku w kwocie 131 351,17 zł oraz
 - 2) zwrot z dnia 22 listopada 2023 roku w kwocie 26 734,05 zł,
- na łączną kwotę 158 085,22 zł.

Co daje łączna kwota środków pozostająca do zwrotu w wysokości **196 365,51 zł**.

Z uwagi na brak zwrotu kwoty zobowiązania w terminie wskazanym w wezwaniu z dnia 3 kwietnia 2024 roku. Organ w dniu (...) roku (data doręczenia: (...) r.) zawiadomił Stronę, zgodnie z art. 61 § 1 k.p.a., o wszczęciu postępowania w sprawie orzeczenia obowiązku zwrotu dofinansowania ze środków Unii Europejskiej i budżetu państwa wykorzystanego z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., w związku z realizacją umowy o dofinansowanie projektu nr RPSW.09.02.01-26-(...) pn. „(...)” zawartej w dniu (...) roku w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

Pismem z dnia (...) roku, Gmina Koprzywnica wystąpiła z prośbą o umorzenie całości lub jak największej części dochodzonej kwoty na podstawie art. 64 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 60 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 20009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530

z późn. zm.) ze względu na ważny interes zobowiązanego związany z ograniczonymi możliwościami płatniczymi zobowiązanego.

Stan prawny

Stosownie do art. 60 pkt 6 u.f.p. należności z tytułu zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz inne należności związane z realizacją projektów finansowanych z udziałem tych środków, a także odsetki od tych środków i od tych należności są środkami publicznymi stanowiącymi niepodatkowe należności budżetowe o charakterze publicznoprawnym. Zgodnie z art. 61 ust. 1 pkt 2 lit. a u.f.p. organem pierwszej instancji właściwym do wydawania decyzji w odniesieniu do należności wskazanych w art. 60 pkt 6 u.f.p. jest Instytucja Zarządzająca.

Na podstawie art. 9 ust 2 pkt 9 lit. b ustawy wdrożeniowej do zadań instytucji zarządzającej należy wydawanie decyzji o umorzeniu w całości albo w części oraz o odroczeniu albo rozłożeniu na raty spłaty należności wynikających z obowiązku zwrotu środków przeznaczonych na realizację programów, projektów lub zadań, o których mowa w art. 61 u.f.p.

Podstawy materialnoprawne stosowania ulg w spłacie niepodatkowych należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym reguluje art. 64 u.f.p., zgodnie z ust. 1 tego artykułu organ może te należności:

- 1) z urzędu umarzać w całości – w przypadku gdy zachodzi jedna z okoliczności, o których mowa w art. 56 ust. 1 pkt 1-4.
- 2) na wniosek zobowiązanego:
 - a) umarzać w całości – w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem zobowiązanego lub interesem publicznym;
 - b) umarzać w części, odraczać terminy spłaty całości albo części należności lub rozkładać na raty płatność całości albo części należności - w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi zobowiązanego.

Wyjaśnienia w niniejszej sprawie wymaga, że celem złożonego przez Stronę wniosku jest umorzenie wypłaconych należności z tytułu środków wypłaconych beneficjentowi w związku z realizacją projektu. W związku ze stwierdzeniem przez Organ okoliczności tj. naruszenia

procedur, o których mowa w art. 184 u.f.p., Beneficjent został wezwany do zwrotu ww. środków na podstawie art. 207 ust. 8 pkt 1 u.f.p.. Jednocześnie został w wezwaniu pouczone, że w przypadku niedokonania zwrotu kwoty niekwalifikowalnej w terminie zostanie wszczęta procedura na podstawie art. 207 ust. 9 u.f.p.

Należy zwrócić uwagę, że wezwanie do zwrotu środków, o którym mowa w art. 207 ust. 8 pkt 1 u.f.p. kierowane przez właściwą instytucję, przed wszczęciem postępowania administracyjnego, do beneficjenta dofinansowania nie wiąże organów orzekających w przedmiocie zwrotu środków finansowych (tak WSA w Warszawie w Wyroku z dnia 7 marca 2019 r., V SA/Wa 1726/18, LEX nr 3112022).

Podstawą do żądania zwrotu przez instytucję zarządzającą nieprawidłowo wykorzystanych środków są postanowienia umowy o dofinansowanie zawartej przez beneficjenta i jedynie w przypadku bezskutecznego upływu terminu do dobrowolnego zwrotu środków organ pełniący funkcję instytucji zarządzającej wydaje po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego na podstawie art. 207 ust. 9 u.f.p. decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków (por. Wyrok WSA w Rzeszowie z 17 października 2017 r., I SA/Rz 576/17, LEX nr 2387276).

Nie budzi zatem wątpliwości Organu, że nie została określona ostatecznie wysokość należności, o której mowa w art. 60 pkt 6 u.f.p, albowiem w sprawie administracyjnej wszczętej z urzędu dotyczącej zwrotu dofinansowania przez Gminę Koprzywnica w projekcie pod nazwą: „(...)” nie została wydana ostateczna decyzja administracyjna, o której mowa w art. 207 ust. 9 u.f.p., która określa kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób zwrotu środków. Procedowanie wniosku o udzielenie ulgi w spłacie, niweczyłoby skutki postępowania o zwrot uzyskanych przez beneficjenta środków europejskich w sytuacjach ostatecznego stwierdzenia - czy to w toku kontroli instancyjnej przez organy bądź również sąd administracyjny - że środki te jako wykorzystane z naruszeniem procedur podlegają zwrotowi (patrz wyrok NSA z dnia 23 października 2020 r. sygn. akt I GSK 445/18, LEX nr 3098166).

Organ nie może badać wniosku o umorzenie należności, nie mając określenia jej ostatecznej wysokości i ocenić, czy wystąpił uzasadniony ważny interes zobowiązanego, o którym mowa jest w art. 64 ust. 1 u.f.p. Organ, badając ważny interes zobowiązanego, powinien porównać jego możliwości płatnicze i wysokość należności. Dokonując takiego porównania, organ

bada, czy możliwa jest jej spłata i jak ona wpłynie na sytuację finansową zobowiązanego. Bez ustalenia wysokości zobowiązania takie porównanie nie jest możliwe. W związku z tym wniosek o ulgę należy rozpatrzyć po ostatecznej decyzji o zwrocie (por. wyrok WSA w Warszawie z 28.06.2017 r., V SA/Wa 1926/16, LEX nr 2402296).

W niniejszej sprawie wysokość należności nie została określona ostateczną decyzją administracyjną, w związku z powyższym, nie można mówić o istnieniu należności w rozumieniu art. 64 ust. 1 u.f.p. i nie ma przedmiotu orzekania w ramach wniosku o ulgę. Okoliczność ta stanowi inną uzasadnioną przyczynę odmowy wszczęcia postępowania, o której mowa w art. 61a § 1 k.p.a.

Zgodnie z art. 61a § 1 k.p.a. „gdy żądanie, o którym mowa w art. 61, zostało wniesione przez osobę niebędącą stroną lub z innych uzasadnionych przyczyn postępowanie nie może być wszczęte, organ administracji publicznej wydaje postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania (...)”. Pojęcie „innych uzasadnionych przyczyn” nie zostało ustawowo zdefiniowane, jednak odmowę wszczęcia postępowania na tej podstawie wiąże się z sytuacją, w której zachodzą przyczyny uniemożliwiające uruchomienie i prowadzenie postępowania administracyjnego. Odmowa wszczęcia postępowania na podstawie art. 61a § 1 k.p.a. z „innych uzasadnionych przyczyn” może mieć miejsce w sytuacjach oczywistych, tj. gdy „na pierwszy rzut oka” można stwierdzić, że brak podstaw do prowadzenia postępowania. (por. wyrok NSA z 28 października 2022 r., I OSK 2097/21, LEX nr 3476697; wyrok NSA z 22 maja 2015 r., II OSK 2671/13, LEX nr 1982821; wyrok NSA z 7 października 2021 r., II OSK 269/21, LEX nr 3331924).

W związku z tym, że wniosek o udzielenie ulgi w spłacie zobowiązania wpłynął do Organu przed wydaniem i uprawomocnieniem się decyzji, o której mowa w art. 207 ust. 9 pkt 1 u.f.p., należy uznać za niezasadne prowadzenie postępowania w sprawie udzielenia ulgi.

Zgodnie z art. 67 ust. 1 u.f.p. do spraw dotyczących należności, o których mowa w art. 60, nieuregulowanych u.f.p. stosuje się przepisy k.p.a. i odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111). W związku z tym, zgodnie z art. 61a § 1 k.p.a. należało uznać, że wniosek w przedmiocie udzielenia ulgi w formie umorzenia w całości lub części należności z tytułu zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami, w przypadku gdy wysokość należności nie została określona ostateczną i prawomocną decyzją administracyjną, jest wnioskiem przedwczesnym i na tym etapie nie

może wszcząć postępowania administracyjnego. Uzasadnia to wydanie postanowienia o odmowie wszczęcia tego postępowania.

W związku z powyższym, Organ orzeka jak w sentencji.

Pouczenie

Od niniejszego postanowienia, w terminie 7 dni od dnia jego doręczenia, przysługuje wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy do Zarządu Województwa Świętokrzyskiego.

MARSZAŁEK
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
RENATA JANIK
(dokument podpisano elektronicznie)

Otrzymuje(a):

- 1) Gmina Koprzywnica (ul. 11 Listopada 88, 27-660 Koprzywnica, NIP: 8641792737, REGON: 830409956);
- 2) aa.